

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ
Strategic Leadership of Schools Administrators Affecting Academic Administrative
Efficiency of Schools under the Office of Vocational Education Commission
in Samut Prakan Province

พิมพ์พิชญ์ชา ใจเดียว^{1*}, กัญกร เอี่ยมพญา² และ นิวัตต์ น้อยมณี³
Pimpitcha Jaidiaw ^{1*}, Kanporn Aiempaya² and Niwat Noymanee³

^{1,2,3}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ คณะเชิงเทรา 24000

^{1,2,3}Master's degree student, Department of Educational Administration, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao, 24000

Received : 2023-05-18 Revised : 2023-06-06 Accepted : 2023-06-13

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธี Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .685, p < .05$) และ 4) ภาวะผู้นำ

เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเรียงตามลำดับค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย คือ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ร่วมกันทำนายประสิทธิภาพงานวิชาการของ ได้ร้อยละ 80.90 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'Y = 1.473Z_1 + .249Z_2 + .155Z_4 + .989Z_3$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิภาพการบริหารงาน

Abstract

The objectives of this research were to study 1) levels of strategic leadership of educational institute administrators; 2) levels of academic administrative efficiency of educational institutions; 3) relationship between strategic leadership and academic administrative efficiency of educational institutions; and 4) the strategic leadership of educational institute administrators affecting the efficiency of academic administration of educational institutions. The sample was 180 teachers ($n=180$) from educational institutions under the office of Vocational Education Commission in Samut Prakan Province,

* พิมพ์พิชญ์ชา ใจเดียว

E-mail : sushabum@gmail.com

academic year 2022. The questionnaire was used to collect data. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings found that: 1) The overall level of strategic leadership of educational institute administrators was high. 2) The overall level of efficiency of academic administration was the highest. 3) There was a statistically significant positive relationship between strategic leadership of educational institute administrators and academic administrative efficiency of educational institutions ($r_{xy} = .685, p.05$). 4) The strategic leadership of educational institute administrators affecting the efficiency of academic administration could be ranked in predictive power from high to low: creating organizational direction, promotion of organization culture, having a broad vision, and work with morals and ethics. They could predict academic efficiency of 80.90%. The forecasting equation could be written in the form of a standard score as $Z'Y = 1.473Z_1 + .249Z_2 + .155Z_4 + .989Z_3$.

Keywords : Strategic Leadership, Administrative Efficiency

1.บทนำ

งานวิชาการถือเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับ สอดคล้องกับนริศ แก้วสินวล [1] ที่ได้ศึกษาการบริหารวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ พบว่า องค์ประกอบภารกิจและขอบข่ายการบริหารวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษา มีการบริหารวิชาการตามภารกิจและขอบข่าย เพื่อให้การบริหารวิชาการประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างผู้บริหารและครูต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดโครงสร้างการบริหารงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

ด้านอาชีวศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกด้านอาชีวศึกษา

ผู้บริหารถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ต้องมีทักษะความเป็นผู้นำ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะผู้นำแห่งอนาคตในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้แนวทางการเพิ่มทักษะของผู้นำย่อมมีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับ ลักษณะของผู้นำแต่ละบุคคล การพัฒนาองค์กรจะเป็นไปตามกลไกและกระบวนการบริหารได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ “ผู้นำ” [2] ซึ่งการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสาระวิชาหลัก และทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศเทคโนโลยี ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารจึงเป็นภาระที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำอดเยี่ยมปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันสมัย พัฒนาทีมงานให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้พัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กร รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมรมศิษย์เก่าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชนท้องถิ่น สถานประกอบการที่จะส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล [3]

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กร โดยผู้บริหารนำมาใช้ในการมองเหตุการณ์หรือคาดเดาเหตุการณ์ในอนาคต ความเป็นไปได้ในวิสัยทัศน์ สามารถชักจูงให้ผู้อื่นให้ความร่วมมือ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ [4] ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมุ่งเน้นให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันยอมรับซึ่งกันและกันและมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน โดยผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นจำเป็นต้องสามารถใช้วิสัยทัศน์ที่แจ่มชัดและมีลักษณะที่จูงใจขององค์กรได้ เป็นวิสัยทัศน์ที่ได้มาจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ มีความตระหนักให้มีความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์และดำรงรักษาจุดเด่นที่เป็นแกนสมรรถนะขององค์กรให้ได้เพราะจุดเด่นดังกล่าวจะเป็นทั้งทรัพยากรและขีดความสามารถที่จะทำให้องค์กรมีอัตลักษณ์ที่นำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขัน มีการส่งเสริมวัฒนธรรมความมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนขององค์กรด้วยการกระตุ้นและ

เปิดกว้างแก่ทุกคน [5] ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ถือว่ามีความสัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ สุทธิพงษ์ อันทรบุตร [6] ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 70.77

ในสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ นั้นยังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ เห็นได้จากผลการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2563 ในมาตรฐานที่ 2 ด้านจัดการอาชีวศึกษาที่มีผลระดับคะแนนต่ำกว่าด้านอื่น ซึ่งในมาตรฐานนี้มีประเด็นการประเมินประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา และ 3) ด้านการบริหารจัดการ โดยได้คะแนนผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ 3 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับยอดเยี่ยม [7] ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสมุทรปราการยังไม่บรรลุผลของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง คือ กระบวนการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร สอดคล้องกับ จงสถาพร ดาวเรือง [8] ได้วิจัยอนาคตภาพการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2559-2569) ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านวิชาการ พบว่า หลักสูตรการอาชีวศึกษายังไม่ชัดเจน ผู้ที่สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษานี้ควรที่จะศึกษาต่อในระดับสูงหรือเข้าทำงาน ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติได้จริงและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน จากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัด

สมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องหาแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

2.วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

2.4 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

3.สมมติฐานการวิจัย

3.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

3.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

4.ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

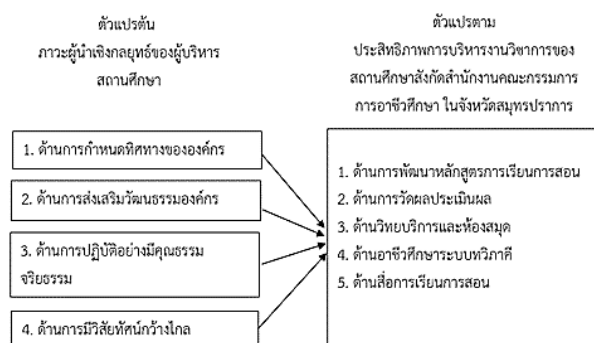
4.1 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ระดับประสิทธิภาพงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.3 การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

4.4 การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ และสามารถใช้เป็น แนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงวิธีการบริหารงาน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. ระเบียบวิธีวิจัย

6.1 ขอบเขตการวิจัย

6.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก สมุทรปราการ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการและ วิทยาลัย การอาชีพพระสมุทรเจดีย์ จำนวนประชากร 301 คน

6.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนใน สถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัด

สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 ได้มาจากการกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน แต่เพื่อให้กลุ่ม ตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีในการทำวิจัย ขนาดกลุ่มตัวอย่างต่อ จำนวนตัวแปร เป็น 20 ต่อ 1 (Lindeman, Merenda and Gold, 1980) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม เป็น 180 คน จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi - stage random sampling)

6.2 ตัวแปรที่ศึกษา

6.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยหลาย ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ไอร์แลนด์ และอิทท์ [9]; คูบริน [10]; อิทท์, ไอร์แลนด์ และฮอสกิสสัน [11]; สมยศ นาวิกาน [12]; เนตร์พัฒนา ยาวีราข [13]; เทียน ทองแก้ว[14]; สามารถ อัยกร [15]; เกศรา สิทธิแก้ว [16]; จิรัฏฐ์ ฉัตรเบญจนนท์ [17]และ แก้วเกสร อำสันเทียะ [18] โดยผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกันโดยเลือก ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50 นำมาเป็นกรอบ แนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร
- 2) ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร
- 3) ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม
- 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล

6.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ใช้ตามระเบียบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหาร สถานศึกษา พ.ศ. 2552 (สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา) [19] ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
- 2) ด้านการวัดผลประเมินผล
- 3) ด้านวิทยบริการและห้องสมุด
- 4) ด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 5) ด้านสื่อการเรียนการสอน

6.3วิธีการดำเนินการวิจัย

- 6.3.1ศึกษาทฤษฎี แนวคิด บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 6.3.2กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 6.3.3พัฒนาแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ตามกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและขอบเขตของงานวิจัยและดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับร่าง
- 6.3.4เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข
- 6.3.5นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเนื้อหาโดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์
- 6.3.6นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแก้ไขให้เหมาะสมแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
- 6.3.7นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.96 ส่วนประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88 โดยรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92
- 6.3.8นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลการวิจัยต่อไป

7.ผลการวิจัย

7.1ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 180		ระดับ	อันดับที่
	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
1. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร	4.55	.67	มากที่สุด	2
2. ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร	4.39	.69	มาก	4
3. ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม	4.41	.69	มาก	3
4. ด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.66	.67	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	4.50	.68	มาก	

7.2ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านวิทยบริการ และห้องสมุด และด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ	n = 180		ระดับ	อันดับที่
	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	4.62	.66	มากที่สุด	1
2. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.54	.66	มากที่สุด	3
3. ด้านวิทยบริการและห้องสมุด	4.54	.77	มากที่สุด	4
4. ด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.53	.65	มากที่สุด	5
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.58	.78	มากที่สุด	2
เฉลี่ยรวม	4.56	.70	มากที่สุด	

7.3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ($r_{xy} = .685$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X	Y
X ₁	1.000					
X ₂	.401	.401				
X ₃	.873*	.042	1.000			
X ₄	.157	.405	-.164	1.000		
X	1.000*	.401	.873*	.157	1.000	
Y	.685*	.735*	.334	.340	.685*	1.000

* $P \leq .05$

7.4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน คือ การกำหนดทิศทางขององค์กร การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สามารถทำนายประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 80.90 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E. _b	β	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	11.256	13.225		.851	.457
การกำหนดทิศทางขององค์กร (X ₁)	1.338	.830	1.473	1.612	.205
การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X ₂)	.615	.942	.249	.652	.561
การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล (X ₄)	-.353	.751	-.155	-.470	.670
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม (X ₃)	-3.125	2.701	-.989	-1.157	.331
ค่าคงที่ (a) = 11.256					
$R = .900, R^2 = .809, S.E._{est} = .08567, F = 3.180, P = .185$					
* $p \leq .05$					

8.อภิปรายผล

8.1 จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ เปี่ยมศิริ [20] ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ อนุกุลเวช [21] ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูอาชีวศึกษาในยุคการศึกษาไทย 4.0 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ มีการบริหารงานตามหลักทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการบริหารที่ต้องเข้าใจสถานการณ์ในอนาคต โดยวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัดของหน่วยงานปัจจุบันเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์หรือสภาพในอนาคตที่ต้องการให้เด่นชัดโดยเน้นคุณภาพการแข่งขัน มีการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม มีการวางแผนและบริหารตามแนวกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งในการบริหารหน่วยงานการศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนต้องสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติได้ สอดคล้องกับแนวคิดของรังสรรค์ ประเสริฐศรี [22] กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นการศึกษาถึงความมีอำนาจ และความสามารถของบุคคลที่สามารถสั่งการในการบริหารให้งานที่รับผิดชอบประสบความสำเร็จ ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องแสวงหาความรู้ด้านการบริหารเชิง

กลยุทธ์ให้มากขึ้น และยังต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้วย การเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์คล้ายกับการเป็นผู้นำแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย ซึ่งการเป็นผู้นำที่มุ่งใจผู้บังคับบัญชาด้วยรางวัลอันเป็นผลมาจากการบรรลุผลสำเร็จในงาน นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องของผู้นำเชิงปฏิรูปหรือการเป็นผู้นำที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์กร

8.2จากการศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของอริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ [23] ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา ทองสินธุ์ [24] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญการสื่อสารเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการกับครู บุคลากรและนักเรียนนักศึกษา มีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำวิสัยทัศน์ที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการไปสู่ความสำเร็จ ให้ความสำคัญการนิเทศและประเมินผลการสอน และการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน และผู้บริหารมีทักษะที่ใช้ในการบริหาร ตามรัฐบาลที่ผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา มีนโยบายในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้วยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [25] กำหนดว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกัน เพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนและตรวจสอบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

8.3ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ($r_{xy} = .685$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ [23] ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทน์ สุธาทิการ [4] ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยร่วมกันทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิพงษ์ อันทรบุตร [6] ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 70.77 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน หรือการบริหารงานขององค์กรในทุกด้าน ทฤษฎีการบริหารงาน หรือทฤษฎีที่กล่าวถึงความเป็นผู้นำต่างกล่าวว่าผู้นำเชิงกลยุทธ์หรือผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ย่อมส่งผลดีต่อการบริหารงานองค์กรบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งสถานศึกษาในรูปแบบเดียวกันแห่งอื่นต้องดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ที่กำหนดกรอบการทำงานของผู้บริหาร หรือการดำเนินการของสถานศึกษา ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารเหล่านั้นมีกรอบการดำเนินงานที่ดีเป็นหลักพื้นฐานในการทำงาน อย่างไรก็ตามในการบริหารสถานศึกษาในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่บริบทโดยรอบเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้วย เนื่องจากต้องสามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคต และนำมากำหนดแผนกลยุทธ์หรือนโยบายที่จะทำให้สถานศึกษาปรับตัวได้อย่างทันทั่วถึง และมีประสิทธิภาพการดำเนินงานทุกด้านเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

8.4ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกำหนดทิศทางขององค์กร ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล

ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ คือ การกำหนดทิศทางการองค์กร การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับการวิจัยของตุลทิพย์ หลังจิ [26] ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา สอดคล้องกับของสรูปของนริศ แก้วสินวล และคณะ [27] ที่ศึกษาการบริหารวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ พบว่า วัฒนธรรมองค์กรที่ผู้บริหารและครูมีการบริหารวิชาการโดยดำเนินการตามกระบวนการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับณัฐธากาญจน์ ลักษณะเพ็ญ [28] ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดพบว่าความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกและส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 59 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐธิดา สังข์ศิลป์เลิศ [29] ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วสังคมปัจจุบันต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คาดการณ์การเปลี่ยนแปลง และวางแผนในการสนองตอบการเปลี่ยนแปลงนั้น จึงจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้ คูบริน [10] กล่าวว่า การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ซึ่งต้องอาศัยทักษะการคาดคะเนอนาคต จากคำกล่าวที่ว่า การมองอนาคตอย่างทะลุปรุโปร่งเป็นเรื่องของความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลว ผู้นำควรมีความสามารถในการวางแผน คาดการณ์อนาคต

ของสถานศึกษาได้ มีความคิดเชิงรุกโดยการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน เป็นการวางแผนและคิดเชิงรุกได้ [30] ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอนาคต ตลอดจนเป็นการคาดคะเนทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์กรในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้คำแนะนำและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสนองนโยบายในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เช่น การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม การมีความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

9.1.1 จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งเป็นด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน และความทุ่มเทของบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารจึงควรแสดงตนให้เป็นแบบอย่าง และปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่ดี โดยอาจดำเนินการผ่านการทำงานอย่างบูรณาการ การมีกิจกรรมร่วมกัน เป็นต้น

9.1.2 จากการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาหลักสูตร และการดำเนินการร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะของนักศึกษาที่จำเป็นในการทำงานจริงตามความต้องการของสถานประกอบการ หรือตลาดแรงงานในปัจจุบัน และในอนาคต

9.1.3 จากผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับบทบาทการเป็นผู้นำในการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาและสังเคราะห์ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ

สถานศึกษา เช่น ด้านประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการดำเนินงานบริหารจัดการ และด้านการจูงใจ เป็นต้น

9.2.2 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา

9.2.3 ควรศึกษาแนวคิดการสร้างภาวะผู้นำจากผู้บริหารเพื่อหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำไปบริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] นริศ แก้วสินวล, “การบริหารวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ”, วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ปีที่ 10, หน้า 130-147.
- [2] พัสกร อุ่นกาศ, “ทักษะความเป็นผู้นำแห่งอนาคต”, วารสาร Journal of Modern Learning Development, ปีที่ 7, หน้า 455-566.
- [3] ศศิธร แสงไทย, “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21”, วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ปีที่ 6, หน้า 7-11.
- [4] นันทนภัส สุทธิการ, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี, วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. 2562.
- [5] Ireland, R. D. and Hitt, M. A, “Achieving and Maintaining Strategic Competitiveness in the 21st Century: the Role of Strategic Leadership”, Academy of Management Executive, 13 (1), pp. 43-57.
- [6] สุทธิพงษ์ อันทรบุตร, “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ปีที่ 15, หน้า 3-15.
- [7] สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ, แผนพัฒนาการศึกษา, [Online] เข้าถึงข้อมูลวันที่ 8 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.prakanedu.go.th/แผนพัฒนาการศึกษา>.
- [8] จงสภาพร ดาวเรือง, อนาคตภาพการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2559-2569), วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, พ.ศ. 2560.
- [9] Ireland, R. D. & Hitt, M. A., 1999, Achieving and Maintaining Strategic Competitiveness in the 21st Century: the Role of Strategic Leadership, Academy of Management Executive, 13 (1), pp. 43-57.
- [10] DuBrin, A. J., 2004, Leadership Research Findings, Practice, and Skills. New York: George Hoffman.
- [11] Hitt M. A., Ireland D. R. & Hoskisson R. E., 2007, Strategic Management: Competitiveness and Globalization. Australia: Thomson/South-western.
- [12] สมยศ นาวิการ, การบริหารเชิงกลยุทธ์, กรุงเทพฯ: บรรณกิจ, พ.ศ. 2551.
- [13] เนตรพัฒนา ยาวีราข, ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 8), กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2556.
- [14] เทียน ทองแก้ว, ลักษณะของบุคคลที่มีภาวะผู้นำ, [Online], เข้าถึงข้อมูลวันที่ 4 ตุลาคม 2563 จาก <http://www.eme2.dbec.go.th>.
- [15] สามารถ อัยกร, “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของประธานสาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษา”, วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, ปีที่ 23, หน้า 81-89.
- [16] เกศรา สิทธิแก้ว, “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 กับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2”, วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปีที่ 11, หน้า 12-21.
- [17] จิรัฐ ฉัตรเบญจนันท์, รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์ ปทุมธานี, พ.ศ. 2558.

- [18] แก้วเกสร อำสันเทียะ, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา, วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, พ.ศ. 2562.
- [19] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552.
- [20] สุรัตน์ เปี่ยมศิริ, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิภาพปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน, สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก, พ.ศ. 2563.
- [21] อภิชาติ อนุกุลเวช, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูอาชีวศึกษาในยุคการศึกษาไทย 4.0 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, พ.ศ. 2562.
- [22] รังสรรค์ ประเสริฐศรี, “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์”, วารสารการจัดการสมัยใหม่, ปีที่ 6, หน้า 10.
- [23] อธิวัฒน์ พันธรัตน์, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9, วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, พ.ศ. 2562.
- [24] รติยา ทองสินุช, “ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช”, วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, ปีที่ 8, หน้า 91-100.
- [25] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา, กรุงเทพฯ, กระทรวงศึกษาธิการ. พ.ศ. 2560.
- [26] ดุลคิพลี หลั่งจี, “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา”, วารสารวิจัยวิชาการ, ปีที่ 4, หน้า 93-106.
- [27] นริศ แก้วสินวล, “การบริหารวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ”, วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ปีที่ 10, หน้า 130-147.
- [28] ณัฐธากาญจน์ ลักษณะเพ็ญ, พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, พ.ศ. 2563.
- [29] ณัฏฐณิชา สังข์ศิลป์เลิศ, “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1”, วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ปีที่ 3, หน้า 56-83.
- [30] เนตรพัฒน์ ยาวีราข, ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์, พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พ.ศ. 2556.